

TER BESLISSING | VERTROUWELIJK

Aan
Minister
Staatssecretaris

Proheer vanant 1

Directie Financieel-
Economische Zaken

Inlichtingen

10.1.d

notitie

Businesscase Fraude en invoering Huishoudtoeslag

Datum

21 augustus 2013

Notitienummer

FEZ/2013/449

Rubriek

BELEID

Auteur

10.1.d

Paraaf
Ministe

10.1.d

Paraaf
Staatssecretaris

Van

DFEZ

10.1.d

Kopie aan

Bijlagen

Paraaf

SG

Medeparaaf

DGRB

AFEP

10.1.d

DGFZ

10.1.d

DGBel

10.1.d

Businesscase Fraude

De maatregelen die de staatssecretaris op 10 mei 2013 in de TK heeft aangekondigd ter bestrijding van de toeslagenfraude, heeft de Belastingdienst in het zomerreces budgettair uitgewerkt in een business case. Hierbij zijn zowel de uitvoeringskosten als de opbrengsten aan programmamiddelen in beeld gebracht.

De vraag ligt nu voor op welke plek besluitvorming over deze businesscase het beste kan plaatsvinden:

De voorkeur gaat uit naar het coalitieoverleg over het zes miljard pakket, waarbij de netto opbrengsten kunnen worden meegenomen als besparing (variant 1).

Een terugvaloptie zou zijn dat de businesscase deel uit maakt van het Belastingplan waarbij wordt uitgegaan van een budgetneutrale uitvoering (variant 2).

In beide gevallen zou het betekenen dat programmagelden van begrotingen (de baten) moeten worden overgeheveld naar andere begrotingen om de kosten te kunnen dekken.

De business case is zeer behoedzaam geraamd. De besparing van bijna 60 mln. is het minimum, naar verwachting valt dit hoger uit.

In mei is de Tweede Kamer gemeld dat de FIOD 20 geregistreerde fraudegevallen heeft aangepakt van 20 mln. per jaar (100 mln. over 5 jaar).

Deze businesscase leidt tot het drievoudige aan de opbrengstenkant.

*dit is mogelijk
kwestbaar in
de kamer*
10.1.d 21/8

De dekking van de uitvoeringskosten huishoudentoeslag kan worden gevonden door deze te salderen met de opbrengst van de besparingen door de huishoudentoeslag. Dit betekent een netto benadering in de huishoudentoeslag: voor (extra) uitvoeringskosten moet worden omgebogen op de huishoudentoeslag en dus invloed hebben op de koopkracht.

Graag uw reactie

Variant 1: Kosten en baten indien deel van zes miljard pakket

Tabel: Budgettaire gevolgen fraudemaatregelen (in mln)

	2013	2014	2015	2016	2017
Programma besparing fraudebestrijding					
Kinderopvangtoeslag	4	32	32	32	32
Huurtoeslag	2	26	26	26	26
Zorgtoeslag	2	2	2	2	2
totaal besparing programma-uitgaven	8	60	60	60	60
Apparaatsuitgaven					
Fraudebestrijding					
- Belastingdienst	0	25	25	25	25
- BZK (Logius en BPR)	3	5	5	5	5
- BZK (Stelpost gemeenten)	5	5	5	5	5
Totaal	8	35	35	35	35
Saldo (+ is saldoverbeterend)	0	25	25	25	25

Variant 2: Kosten en baten indien deel van Belastingplan

Tabel: Budgettaire gevolgen fraudemaatregelen (in mln)

	2013	2014	2015	2016	2017
Programma besparing fraudebestrijding					
Kinderopvangtoeslag	4	18	18	18	18
Huurtoeslag	2	15	15	15	15
Zorgtoeslag	2	2	2	2	2
totaal besparing programma-uitgaven	8	35	35	35	35
Apparaatsuitgaven					
Fraudebestrijding					
- Belastingdienst	0	25	25	25	25
- BZK (Logius en BPR)	3	5	5	5	5
- BZK (Stelpost gemeenten)	5	5	5	5	5
Totaal	8	35	35	35	35
Saldo (+ is saldoverbeterend)	0	0	0	0	0

Toelichting

- De maatregelen uit de antifraude-brief van 10 mei waren nog niet budgettair doorerekend en de benodigde extra apparaatsuitgaven zijn nog niet gedekt. Wetgeving is deze zomer voorbereid (apart wetsvoorstel dat deel uitmaakt van het Belastingplan). De businesscase die de Belastingdienst heeft opgesteld, laat zien dat de extra apparaatuitgaven renderen, in de zin van minder programmauitgaven.
De Belastingdienst ziet namelijk méér mogelijkheden om fraude aan te pakken, dan tot nu toe mogelijk was.
Vooral door controle in de voorschotfase van de toeslagen in plaats van alleen achteraf, en door betere uitwisseling van informatie met de gemeenten en BZK (Logius/BPR).
- Politiek is dit verhaal te onderbouwen (meeropbrengsten door betere controle vooraf), maar het vergt een goede communicatie naar de Tweede Kamer dat de cijfers nu hoger uitkomen dan eerder is gedeeld: de 10-mei maatregelen leiden tot extra opbrengsten uit fraudebestrijding. Dit is mede te danken aan het antifraude-wetsvoorstel.
- Ter toelichting; de genoemde baten vallen met uitzondering van de Zorgtoeslag onder het uitgavenkader Rijksbegroting in enge zin (niet de belastingontvangsten).

Huishoudentoeslag

Bij het invoeren van de huishoudentoeslag wordt de Belastingdienst geconfronteerd met hoge uitvoeringskosten.

Uitgaande van een gefaseerde invoering, is het voorstel om bij elke stap in het transitieproces de uitvoeringskosten te bezien en deze te salderen met de opbrengst van de besparingen door de huishoudentoeslag. Dit betekent een netto benadering in de huishoudentoeslag, voor (extra) uitvoeringskosten moet worden omgebogen op de huishoudentoeslag en dus invloed hebben op de koopkracht. Hierbij is het voorstel een zekere marge in te bouwen, omdat de eerder voorgenomen maatregel tot het overhevelen van de zorgtoeslag en het kindgebonden budget naar de inkomstenbelasting (fiscalisering) niet meer kan plaatsvinden. Hiermee was een besparing voorzien van 35 mln. (onderdeel van de invulling taakstelling Rutte I). Alternatieve invulling van de taakstelling binnen spoor 2 (vereenvoudiging van wetgeving) is naar verwachting van DGBel en DGFZ slechts voor een deel mogelijk. Overigens is hiertoe ook een marge opgenomen in de kosten van de business case voor de Belastingdienst.

TER BESLISSING | VERTROUWELIJK

Aan
Minister
Staatssecretaris

Bespreken met Minister;

10.1.d

10.1.d

Directie Financieel-
Economische Zaken

Inlichtingen

10.1.d

Datum

21 augustus 2013

Notitienummer

FEZ/2013/449

Rubriek

BELEID

Auteur

10.1.d

notitie

Businesscase Fraude en invoering Huishoudtoeslag

Paraaf
Minister

Paraaf
Staatssecretaris

10.1.d

10.1.d

Van
DFEZ

10.1.d

Kopie aan

Bijlagen

Paraaf
SG

Medeparaaf

10.1.d

DGRB

10.1.d

DGFZ

10.1.d

AFEP

10.1.d

DGB

10.1.d

10.1.d

Businesscase Fraude

De maatregelen die de staatssecretaris op 10 mei 2013 in de TK heeft aangekondigd ter bestrijding van de toeslagenfraude, heeft de Belastingdienst in het zomerreces budgettair uitgewerkt in een business case. Hierbij zijn zowel de uitvoeringskosten als de opbrengsten aan programmamiddelen in beeld gebracht.

De vraag ligt nu voor op welke plek besluitvorming over deze businesscase het beste kan plaatsvinden:

De voorkeur gaat uit naar het coalitieoverleg over het zes miljard pakket, waarbij de netto opbrengsten kunnen worden meegenomen als besparing (variant 1).

Een terugvaloptie zou zijn dat de businesscase deel uit maakt van het Belastingplan waarbij wordt uitgegaan van een budgetneutrale uitvoering (variant 2).

In beide gevallen zou het betekenen dat programmagelden van begrotingen (de baten) moeten worden overgeheveld naar andere begrotingen om de kosten te kunnen dekken.

De business case is zeer behoedzaam geraamd. De besparing van bijna 60 mln. is het minimum, naar verwachting valt dit hoger uit.

In mei is de Tweede Kamer gemeld dat de FIOD 20 geregistreerde fraudegevallen heeft aangepakt van 20 mln. per jaar (100 mln. over 5 jaar).

Deze businesscase leidt tot het drievoudige aan de opbrengstenkant.

dit is mogelijk
kruisbaar in
de kamer

10.1.d

De dekking van de uitvoeringskosten huishoudentoeslag kan worden gevonden door deze te salderen met de opbrengst van de besparingen door de huishoudentoeslag. Dit betekent een netto benadering in de huishoudentoeslag: voor (extra) uitvoeringskosten moet worden omgebogen op de huishoudentoeslag en dus invloed hebben op de koopkracht.

Graag uw reactie

Variant 1: Kosten en baten indien deel van zes miljard pakket

Tabel: Budgettaire gevolgen fraudemaatregelen (in mln)

	2013	2014	2015	2016	2017
Programma besparing fraudebestrijding					
Kinderopvangtoeslag	4	32	32	32	32
Huurtoeslag	2	26	26	26	26
Zorgtoeslag	2	2	2	2	2
totaal besparing programma-uitgaven	8	60	60	60	60
Apparaatsuitgaven					
Fraudebestrijding					
- Belastingdienst	0	25	25	25	25
- BZK (Logius en BPR)	3	5	5	5	5
- BZK (Stelpost gemeenten)	5	5	5	5	5
Totaal	8	35	35	35	35
Saldo (+ is saldoverbeterend)	0	25	25	25	25

Variant 2: Kosten en baten indien deel van Belastingplan

Tabel: Budgettaire gevolgen fraudemaatregelen (in mln)

	2013	2014	2015	2016	2017
Programma besparing fraudebestrijding					
Kinderopvangtoeslag	4	18	18	18	18
Huurtoeslag	2	15	15	15	15
Zorgtoeslag	2	2	2	2	2
totaal besparing programma-uitgaven	8	35	35	35	35
Apparaatsuitgaven					
Fraudebestrijding					
- Belastingdienst	0	25	25	25	25
- BZK (Logius en BPR)	3	5	5	5	5
- BZK (Stelpost gemeenten)	5	5	5	5	5
Totaal	8	35	35	35	35
Saldo (+ is saldoverbeterend)	0	0	0	0	0

Toelichting

- De maatregelen uit de antifraude-brief van 10 mei waren nog niet budgettair doorerekend en de benodigde extra apparaatsuitgaven zijn nog niet gedekt. Wetgeving is deze zomer voorbereid (apart wetsvoorstel dat deel uitmaakt van het Belastingplan). De businesscase die de Belastingdienst heeft opgesteld, laat zien dat de extra apparaatuitgaven renderen, in de zin van minder programmauitgaven.
De Belastingdienst ziet namelijk méér mogelijkheden om fraude aan te pakken, dan tot nu toe mogelijk was.
Vooral door controle in de voorschotfase van de toeslagen in plaats van alleen achteraf, en door betere uitwisseling van informatie met de gemeenten en BZK (Logius/BPR).
- Politiek is dit verhaal te onderbouwen (meeropbrengsten door betere controle vooraf), maar het vergt een goede communicatie naar de Tweede Kamer dat de cijfers nu hoger uitkomen dan eerder is gedeeld: de 10-mei maatregelen leiden tot extra opbrengsten uit fraudebestrijding. Dit is mede te danken aan het antifraude-wetsvoorstel.
- Ter toelichting; de genoemde baten vallen met uitzondering van de Zorgtoeslag onder het uitgavenkader Rijksbegroting in enge zin (niet de belastingontvangsten).

Huishoudentoeslag

Bij het invoeren van de huishoudentoeslag wordt de Belastingdienst geconfronteerd met hoge uitvoeringskosten.

Uitgaande van een gefaseerde invoering, is het voorstel om bij elke stap in het transitieproces de uitvoeringskosten te bezien en deze te salderen met de opbrengst van de besparingen door de huishoudentoeslag. Dit betekent een netto benadering in de huishoudentoeslag, voor (extra) uitvoeringskosten moet worden omgebogen op de huishoudentoeslag en dus invloed hebben op de koopkracht. Hierbij is het voorstel een zekere marge in te bouwen, omdat de eerder voorgenomen maatregel tot het overhevelen van de zorgtoeslag en het kindgebonden budget naar de inkomstenbelasting (fiscalisering) niet meer kan plaatsvinden. Hiermee was een besparing voorzien van 35 mln. (onderdeel van de invulling taakstelling Rutte I). Alternatieve invulling van de taakstelling binnen spoor 2 (vereenvoudiging van wetgeving) is naar verwachting van DGBel en DGfZ slechts voor een deel mogelijk. Overigens is hiertoe ook een marge opgenomen in de kosten van de business case voor de Belastingdienst.